

WSP - Ändringsmeddelande arbetsmiljö

Kund	Sveriges kyrkogårds- och krematorieförbund (SKKF)		
Laglista	Laglista Arbetsmiljö		
Ikraftträdande period	2022-08-15 – 2023-01-15		
Datum för upprättande	2023-01-25		
Kvalitetsgranskning	Upprättad av	Granskad av	Uppdragsledare
	Eric Torkelsson Karlsson	Emelie Graesén	Eric Torkelsson Karlsson

Ändringar i befintlig lagstiftning som har trätt i kraft under den angivna perioden 2022-08-15 – 2023-01-15

Författning	Ändring	Sammanfattning	Ikraftträdande	Så här berörs verksamheten
Allmänna arbetsmiljöbestämmelser				
SFS 1982:80 Lag om anställningsskydd	SFS 2019:529 Lag om ändring i lagen (1982:80) om anställningsskydd	<p>Ändringen berör rätten att kvarstå i anställningen till 69 år samt särskilda bestämmelser för arbetstagare som fyllt 69 år.</p> <p>Vad innebär ändringen</p> <p>Ändringar har skett under rubrikerna "Rätten att kvarstå i anställningen till 69 år, samt särskilda bestämmelser för arbetstagare som fyllt 69 år."</p> <ul style="list-style-type: none"> • En arbetstagare har rätt att kvarstå i anställningen till utgången av den månad då han eller hon fyller 69 år, om inte något annat följer av denna lag. • Vid uppsägning av en arbetstagare som har fyllt 69 år ska följande bestämmelser inte tillämpas: <ol style="list-style-type: none"> 1. 7 § om saklig grund för uppsägning, 2. 8 § andra stycket om innehållet i ett uppsägningsbesked, 3. 9 § om skyldighet för arbetsgivaren att uppge grunden för uppsägningen, och 4. 34 § om ogiltigförklaring av uppsägning. 	2023-01-01	<p>Ändringen är relevant för HR:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Allmän begravningsverksamhet • Krematorieverksamhet <p>Rätten att kvarstå i anställning förlängs med ytterligare 1 år, till 69 år, jämfört med 2020-års kommande lagstiftning. Observera att det finns ett antal undantag till denna ändring.</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • För en arbetstagare som har fyllt 69 år övergår inte en allmän visstidsanställning eller ett vikariat till en tillsvidareanställning enligt 5 a §. • Vid uppsägning av en arbetstagare som har fyllt 69 år ska 30 § om underrättelse, varsel och rätt till överläggning tillämpas, om inte förhandling enligt 11–14 §§ lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet har hållits i frågan." • En arbetstagare som har fyllt 69 år har inte rätt till längre uppsägningstid än en månad och har inte heller företrädesrätt enligt 22, 23, 25 eller 25 a §." • Vid avskedande av en arbetstagare som har fyllt 69 år tillämpas inte bestämmelsen i 35 § om ogiltigförklaring. I den situationen behöver ett besked enligt 19 § andra stycket inte innehålla information om vad arbetstagaren ska iaktta om arbetstagaren vill göra gällande att avskedandet är ogiltigt." 		
SFS 2010:110 Socialförsäkringsbalk	SFS 2021:990 Lag om ändring i socialförsäkringsbalken (2010:110)	<p>Ändringen innebär att arbetsförmågan ska bedömas mot normalt förekommande arbeten inom en angiven yrkesgrupp och bedöms inte påverka arbetsgivarna utan är enbart för kännedom för bland annat HR.</p> <p>Vad författningen innebär</p> <p>Ändringen innebär att Försäkringskassan, vid ett beslut att avslå en ansökan om fortsatt sjukpenning med hänvisning till att den försäkrades arbetsförmåga inte bedöms vara nedsatt, måste ange inom vilken yrkesgrupp med normalt förekommande arbeten som den försäkrade har arbetsförmåga. Det är upp till Försäkringskassan att avgöra vilken yrkesgrupp som ska anges i avslagsbeslutet.</p>	2022-09-01	<p>För kännedom för verksamhetens HR-funktion:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Allmän begravningsverksamhet • Krematorieverksamhet <p>Ändringen avser Försäkringskassans bedömning av arbetsförmåga i vissa fall.</p>
SFS 2010:110 Socialförsäkringsbalk	SFS 2021:1241 Lag om ändring i socialförsäkringsbalken (2010:110)	<p>Genom denna ändring upphävs en nyligen genomförd ändring. För kännedom för arbetsgivare och HR.</p> <p>Vad författningen innebär</p> <p>Den nya 27:49 a innehåller undantag från bestämmelserna om bedömning av arbetsförmågan i 48 och 49 §§ men upphävs igen nu.</p> <p>Den upphävda paragrafen gäller dock fortfarande för sjukpenning som avser tid före utgången av 2022.</p>	2023-01-01	<p>För kännedom för arbetsgivare och HR-funktion:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Allmän begravningsverksamhet • Krematorieverksamhet <p>Ändringen medför att en nyligen införd bestämmelse upphör att gälla 1 januari 2023. Bestämmelsen avser undantag för bedömning av arbetsförmåga vid</p>

				försenad vård eller rehabilitering på grund av effekter av covid-19.
SFS 2010:110 Socialförsäkringsbalk	SFS 2021:1246 Lag om ändring i lagen (2019:646) om ändring i socialförsäkringsbalken (2010:110)	Denna ändring anger att den tidigare aviserade ändringen SFS 2019:646 om särskilda försäkringssituationer ska träda i kraft den 1 oktober 2022. För kännedom.	2022-10-01	För kännedom: <ul style="list-style-type: none"> • Allmän begravningsverksamhet • Krematorieverksamhet Datum för ikraftträdande av ändring i socialförsäkringsbalken avseende särskilda försäkringssituationer har ändrats till den 1 oktober 2022.
SFS 2010:110 Socialförsäkringsbalk	SFS 2022:878 Lag om ändring i socialförsäkringsbalken	Ändringen innebär att åldersgränserna för pension höjs. För kännedom för arbetsgivare och HR. Vad författningen innebär De pensionsrelaterade åldersgränserna i pensionssystemet och i angränsande trygghetssystem höjs med ett år 2023. Från och med 2026 ska dessa åldersgränser nu knytas till riktåldern för pension. Detta innebär att flera paragrafer ändras genom att den tidigare 65-årsgränsen nu höjs till 66 år. I något fall medför detta en ändring så att tidigare 65 respektive 68-årsgräns höjs till 66 respektive 69 år samt tidigare 70-årsgräns höjs till 71 år; allt beroende på socialförsäkringssystemet olika beräkningsgrunder av rätt till ersättningar.	2022-12-01	Berör följande: <ul style="list-style-type: none"> • Allmän begravningsverksamhet • Krematorieverksamhet Ändringen berör arbetsgivare (främst HR-funktion) och innebär att åldersgränserna i pensionssystemet höjs med ett år.
SFS 2010:110 Socialförsäkringsbalk	SFS 2022:939 Lag om ändring i socialförsäkringsbalken	Ändringen innebär ett förtydligande så att bestämmelsen anpassas till det förtydligande av begreppet " normalt förekommande arbete " som från och med den 1 september 2022 gäller när arbetsförmågan ska bedömas mot en bredare arbetsmarknad i sjukpenningärenden. Bara för kännedom för arbetsgivare och HR.	2022-09-01	För kännedom: <ul style="list-style-type: none"> • Allmän begravningsverksamhet • Krematorieverksamhet Förtydligande av hur begreppet " normalt förekommande arbete " ska tolkas i sjukpenningärenden.
SFS 2010:110 Socialförsäkringsbalk	SFS 2022:1222 Lag om ändring i	Ändringen handlar om särskilda regler gällande rätten till sjukersättning för äldre i förvärsarbetande ålder för att anpassa regelverket i sjukersättningen till ett längre arbetsliv men också för dem som slitit ut sig under	2022-09-01	Berör följande: <ul style="list-style-type: none"> • Allmän begravningsverksamhet • Krematorieverksamhet

	socialförsäkring sbalken	<p>arbetslivet och inte kan arbeta längre. För kännedom för arbetsgivare och HR.</p> <p>Vad författningen innebär</p> <p>33 kap 6 § om bedömning av arbetsförmågan ändras i genom att det preciseras att dessa åtgärder inte bedöms leda till att den försäkrade återfår någon arbetsförmåga. Detta innebär i korthet att arbetsförmågan hos försäkrade som har som mest fem år kvar tills de uppnår den ålder då de inte längre kan få sjukersättning och som har erfarenhet av sådant arbete som är normalt förekommande på arbetsmarknaden ska bedömas i förhållande till dessa arbeten. Är annat lämpligt arbete tillgängligt för den försäkrade ska arbetsförmågan bedömas mot det.</p> <p>33 kap 10 a § är ny och innehåller särskilda regler för äldre vid bedömningen av arbetsförmågans nedsättning. I första stycket anges villkoren för att en försäkrad ska omfattas av reglerna om sjukersättning för äldre försäkrade samt hur bedömningen av arbetsförmågans nedsättning ska göras för en sådan person. I det andra stycket anges att med förvärvsarbeten som den försäkrade har erfarenhet av avses sådana arbeten som den försäkrade har haft under en tidsperiod på femton år före den månad för vilken han eller hon ansöker om sjukersättning.</p> <p>33 kap 10 b § är ny och reglerar vad som gäller i fråga om sjukersättning enligt 10 a § om den tidpunkt till vilken sjukersättning som längst kan lämnas enligt 16 § därefter skulle senareläggas genom en författningsändring.</p> <p>33 kap 11 § ändras genom att en hänvisning till den nya 10 a § införs.</p> <p>36 kap 19 § handlar om rätten till sjukersättning ska omprövas om arbetsförmågan förbättras och har uppdaterats med anledning av den nya 33:10 a.</p>		Ändringen handlar om särskilda regler gällande rätten till sjukersättning för äldre i förvärvsarbetande ålder för att anpassa regelverket i sjukersättningen till ett längre arbetsliv men också för de som slitit ut sig under arbetslivet och inte kan arbeta längre.
SFS 2010:110 Socialförsäkringsbalk	SFS 2022:1266 Lag om ändring i socialförsäkring sbalken	<p>Ändringen handlar om att vissa undantagsbestämmelser för att tillgodoräkna försäkringstid avskaffas och gäller dels garantipension för personer födda 1938 eller senare, dels garantipension till omställningspension. De som får dessa förmåner nu kommer inte att påverkas. För kännedom för HR.</p>	2022-12-02	<p>För kännedom till HR:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Allmän begravningsverksamhet • Krematorieverksamhet <p>Ändringen handlar om att vissa undantagsbestämmelser för att tillgodoräkna försäkringstid avskaffas</p>

				och gäller dels garantipension för personer födda 1938 eller senare, dels garantipension till omställningspension. De som får dessa förmåner nu kommer inte att påverkas.
SFS 2010:110 Socialförsäkringsbalk	SFS 2022:1267 Lag om ändring i lagen (2010:111) om införande av socialförsäkring sbalken	Ändringen handlar om att vissa undantagsbestämmelser för att tillgodoräkna försäkringstid avskaffas och gäller dels garantipension för personer födda 1938 eller senare, dels garantipension till omställningspension. De som får dessa förmåner nu kommer inte att påverkas. För kännedom för HR.	2022-12-02	För kännedom till HR: <ul style="list-style-type: none"> • Allmän begravningsverksamhet • Krematorieverksamhet <p>Ändringen handlar om att vissa undantagsbestämmelser för att tillgodoräkna försäkringstid avskaffas och gäller dels garantipension för personer födda 1938 eller senare, dels garantipension till omställningspension. De som får dessa förmåner nu kommer inte att påverkas.</p>

Kommande ändringar i befintlig lagstiftning

Författning	Ändring	Sammanfattning	Ikraftträdande	Så här berörs verksamheten
Allmänna arbetsmiljöbestämmelser				
SFS 2010:110 Socialförsäkringsbalk	SFS 2022:879 Lag om ändring i socialförsäkring sbalken	Ändringarna är följder av att pensionsålder och riktålder för pension har höjts vilket innebär förändringar för ett stort antal socialförsäkringsförmåner tex SGI-skyddet. För kännedom för arbetsgivare och HR. Vad författningen innebär De pensionsrelaterade åldersgränserna i pensionssystemet och i angränsande trygghetssystem höjs med ett år 2023. Från och med 2026 ska dessa åldersgränser nu knytas till riktåldern för pension. Detta innebär att flera paragrafer ändras genom att den tidigare 65-årsgränsen nu höjs till 66 år. I något fall medför	2025-12-01	För kännedom: <ul style="list-style-type: none"> • Allmän begravningsverksamhet • Krematorieverksamhet <p>Uppdateringen hänger samman med att åldersgränserna i pensionssystemet höjts vilket lett till att det gjorts justeringar för andra socialförsäkringsförmåner.</p>

		<p>detta en ändring så att tidigare 65 respektive 68-årsgräns höjs till 66 respektive 69 år samt tidigare 70-årsgräns höjs till 71 år; allt beroende på socialförsäkringssystemet olika beräkningsgrunder av rätt till ersättningar.</p>		
<p>AFS 2019:3 Arbetsmiljöverkets föreskrifter om medicinska kontroller i arbetslivet</p>	<p>AFS 2022:3 Arbetsmiljöverkets föreskrifter om ändring i Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2019:3) om medicinska kontroller i arbetslivet</p>	<p>Ändringen handlar om läkares anmälan och innebär att reproduktionsstörande ämnen adderas till listan över sjukdomar, symptom och besvär som kan vara av intresse för en läkare att anmäla. Berör personal och arbetsgivare där risk för kontakt med reproduktionsstörande ämnen föreligger.</p> <p>Vad författningen innebär</p> <p>Om en arbetstagare visar symptom som misstänks bero på exponering för carcinogena, mutagena eller reproduktionsstörande ämnen, får den läkare eller det organ som ansvarar för hälsoundersökningen av arbetstagaren, begära att andra arbetstagare, som har blivit utsatta för likartad exponering, får genomgå en hälsoundersökning.</p> <p>Om en arbetstagare har exponerats för carcinogena, mutagena eller reproduktionsstörande ämnen, kan den läkare eller det organ som ansvarar för hälsoundersökningen av arbetstagaren, indikera att hälsoundersökningar av arbetstagaren ska fortsätta så länge som det anses nödvändigt, även efter det att exponeringen har upphört.</p>	<p>2024-04-05</p>	<p>För kännedom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Allmän begravningsverksamhet • Krematorieverksamhet <p>För kännedom för personal och arbetsgivare om det föreligger risk för kontakt med reproduktionsstörande ämnen. Ämnen är reproduktionsstörande om de kan skada fertiliteten eller fostrets utveckling.</p> <p>Ändringen berör läkares anmälan i 81 §. Läkare ska till Arbetsmiljöverket anmäla sjukdomar som kan ha samband med arbetet och är av intresse från arbetsmiljösynpunkt. Bestämmelsen har tidigare berört bland annat cancerframkallande och mutagena ämnen men nu läggs även reproduktionsstörande ämnen till i uppräknningen. Det kan innebära att läkare behöver göra fler anmälningar samt att fler arbetstagare kan få genomgå hälsoundersökning (efter exponering av reproduktionsstörande ämnen).</p>
<p>Arbetsplatsens utformning</p>				
<p>AFS 2018:1 Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om hygieniska gränsvärden</p>	<p>AFS 2022:5 Arbetsmiljöverkets föreskrifter om ändring i Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna</p>	<p>Ändringen innebär att fem ämnen (akrylnitril, bensen, N,N-dimetylformamid, nickel (metall) och nickelföreningar) får sänkta gränsvärden. Berör arbetsgivare inom vars verksamhet dessa ämnen (se nedan) förekommer måste säkerställa att gränsvärdena inte överskrids.</p> <p>Vad författningen innebär</p>	<p>2024-04-05</p>	<p>Berör:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Allmän begravningsverksamhet • Krematorieverksamhet <p>Berör er som arbetsgivare om ni har följande ämnen; akrylnitril, bensen, N,N-dimetylformamid, nickel (metall)</p>

	<p>råd (AFS 2018:1) om hygieniska gränsvärden</p>	<p>De ämnen som får sänkta gränsvärden är akrylnitril, bensen, akrylnitril, bensen, N,N-dimetylformamid, nickel (metall) och nickelföreningar.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Akrylnitril används huvudsakligen för att tillverka polymeren polyakrylnitril som används i akrylfibrer och kanekalon. Det används också för tillverkning av akrylamid och akrylsyra. • Bensen kan fortfarande förekomma som lösningsmedel och kan även ingå som en tillsats i blyfri bensin. • N,N-dimetylformamid används som är ett lösningsmedel, är synnerligen bra på att lösa och svälla plaster och hartser och är viktig inom plastindustrin. Det ingår även som komponent i färgborttagningsmedel. • Nickel används för att framställa rostfritt stål men också vid stållegeringar, uppladdningsbara batterier, katalysatorer och andra kemikalier, myntning, gjuteriprodukter och ytbehandling. 	<p>och nickelföreningar. Ämnena har tidigare funnits med i föreskriften om hygieniska gränsvärden som syftar till att förebygga ohälsa hos arbetstagare till följd av exponering av de ämnen som finns listade i föreskriften.</p> <p>Den nu aktuella ändringen innebär att de ovan nämnda ämnena får sänkta gränsvärden. Om ämnena finns i verksamheten, undersök om det behöver göras några anpassningar eller rutinuppdateringar utifrån de nya gränsvärdena.</p> <p>Vissa av ämnena träder i kraft vid senare datum än föreskriften:</p> <p>Gränsvärdet för akrylnitril träder i kraft den 5 april 2026.</p> <p>Gränsvärdet för bensen träder i kraft den 5 april 2026.</p> <p>Gränsvärdet för nickelföreningar träder i kraft 18 januari 2025. Fram till dess gäller nivågränsvärdet 0,1 mg/m³ mätt som inhalerbar fraktion.</p>
--	---	--	--